

ALM-seminar: 'Is het Nederlandse pensioenstelsel houdbaar?'

Op 16 november zochten de sprekers onder leiding van de dagvoorzitter Jan van de Poel (Universiteit van Maastricht) 's ochtends vooral naar de nader in te vullen onderwerpen in het FTK (Willem Boeschoten, Shell) en naar mogelijke wijzigingen in het beleid die pensioenfondsen robuuster maken tegen de risico's in hun balans. Na de lunch legde vooral Roel Jansweijer (WRR) een aantal in zijn ogen grote tekortkomingen in het huidige pensioenstelsel voor aan de zaal. Of de oplossingen die Eduard Ponds (ABP, Netspar) en Henk Hoek (Ortec) daarna aandroegen daarvoor voldoende robuust zijn? De toekomstige ALM-seminars van de VBA geven daarop mogelijk meer antwoord. Want de grote opkomst van ruim 125 mensen en hun reacties zijn voor de ALM-commissie van de VBA reden om al te gaan werken aan het volgende seminar.

In de ochtend gaf Willem Boeschoten de aftrap met een schets van de lopende discussies rond FTK vanuit macro-economisch, maatschappelijk en technisch perspectief. Het gaat dan vooral om zaken als parameters die DNB wil hanteren. Zijn de correlatie en te hanteren rendementsaannames wel logisch gegeven historische cijfers? Aansluitend gaf Joeri van Alphen (Towers Perrin), ook lid van de ALM-commissie, aan hoe bestuursleden kunnen omgaan met het besluit om het renterisico in de balans af te dekken. Barton Waring (BGI) gaf aan dat hij een splitsing van het renterisico zou maken in gevoeligheid voor reële rente en voor inflatie. Men kan die elementen apart afdekken. Bernhard Kaufmann liet zien hoe Munich Re capital budgeting hadden ingevoerd binnen ALM.

In de middag gaf Jansweijer aan dat er zijns inziens te veel druk ligt op de solidariteit binnen pensioenfondsen. Volgens hem is er sprake van structurele onderfinanciering, wegvallende indexeringsruimte en verkeerde zekerheden. Pensioenfondsen zouden "moeten" sparen voor geïndexeerde pensioenen en niet voor nominale zekerheden met voorwaardelijke indexering. En jongeren zouden meer pensioenopbouw moeten krijgen voor inleg; vanwege de door-sneepremie betalen jongeren meer dan ze krijgen.

Ponds zocht de mogelijke oplossing in meer risicodifferentiatie tussen deelnemers, bijvoorbeeld door een risicovollere beleggingsmix voor jongeren met een hoger verwacht rendement (en indexering), en in een indexering die afhangt van het beleggingsresultaat en van de leeftijd. Ouderen zouden dan meer zekerheid krijgen over hun indexering en jongeren eventueel extra indexering bij meevallende beleggingsopbrengsten. Henk Hoek suggereerde over te gaan naar collectief DC, waarbij men het vrije vermogen gebruikt om de gekozen pensioenambitie te realiseren.

Met nieuw bloed op weg naar een volgend seminar

Het seminar vloeit voort uit de bijeenkomsten van de commissie waarin we onderling telkens verschillende inhoudelijke thema's bespreken. Tijdens het seminar vulden enkele bijdragen van externe sprekers de vier eigen presentaties aan.

De samenstelling van de werkgroep is tegenwoordig breder. We hebben enkele nieuwe leden mogen begroeten, waardoor we nu op ruim 10 leden zitten, die dus elk met enige regelmaat een presentatie geven aan hun collega's.

Dick Wenting heeft de commissie jarenlang voorgezeten en blijft nog een tijd lang deelnemen als gewoon lid. Ik wil hem namens de andere leden van de commissie daarvoor hartelijk bedanken. Dick is zeer inspirerend en heeft een grote betrokkenheid weten te creëren bij de commissieleden. Onder zijn voorzitterschap heeft de commissie vele geslaagde seminars georganiseerd.

We hopen u allen op het volgende ALM-seminar weer te zien. Dan discussiëren we verder. Voor wie het afgelopen seminar heeft gemist verwijzen we naar de artikelen naar aanleiding van het seminar elders in dit VBA Journaal.

Namens de ALM-commissie,
Niels Kortleve, voorzitter
Niels.Kortleve@PGGM.nl